

Monumentnummer*: 524985

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 oktober 2003
Kadaster deel/nr 82720/149

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
's-Hertogenbosch	's-Hertogenbosch	Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
's-Hertogenbosch	H			7339

Omschrijving**

Inleiding.

Het LIJKENHUIS annex ROUWKAPEL behorend bij het Groot Ziekengasthuis is direct ten oosten van het ziekenhuis annex klooster (Complexonderdeel 1) op de zuidoostelijke hoek van het ziekenhuisterrein gelegen. Dit gebouw - dat oorspronkelijk een grotere omvang had - stond bekend als het Sint Josephpaviljoen. Het werd in 1888 gebouwd en huisvestte aanvankelijk een polikliniek met aangrenzend een lijkenhuis en een rouwkapel. In 1938 werd aan de oostzijde een aanbouw met een plat dak met een nieuwe ingang naar de wachtkamer aangebracht. In de naoorlogse periode werd het bouwvolume gehalveerd, doordat de zuidelijke helft van het gebouw, waarin de polikliniek, een naaikamer en een vestibule waren ondergebracht, werd gesloopt. De ingangspartij in de zuidgevel, gevormd door een poortje met een reliëf van de beeldhouwer H. van der Geld, werd opgenomen in de nieuwe zuidelijke kopgevel. Het gebouw toont elementen van de neorenaissance.

Omschrijving.

Het gebouw heeft een globaal rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag. Het is samengesteld uit twee bouwdelen onder een flauw hellend zadeldak, met daartussen een lager tussenlid met plat dak. Aan de westzijde een dwars hierop geplaatst bouwdeel onder zadeldak en een moderne aanbouw met plat dak. Geprofileerde bakgoot. De gevels van het gebouw zijn opgetrokken uit baksteen, met speklagen in verblendsteen. Hardstenen plint. In de westgevel van het lijkenhuis smeedijzeren sierankers. De westgevel is opgebouwd uit twee licht risalerende, door topgevels afgesloten geveldelen op de beide hoeken, met daartussen een lager, rechtgesloten tussenlid. De gevelindeling van beide hoekrisalieten is identiek: op de begane grond twee getoogde vensters, waarin een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schuifraam met tweeruits bovenlicht. Ontlastingsbogen in een lichtgekleurde baksteen. Ter hoogte van de zolder een drietal rondboognissen. De topgevels zijn afgedekt met een natuurstenen lijn, bekroond door een piron. In het tussenlid een tweetal rondboogdeuren, met hiertussen een klein éénruits raam. Aan weerszijden vensters met schuifraam. In de korte zuidelijke gevel aan de linkerzijde het uit 1888 daterende poortje dat wordt gevormd door een natuurstenen tympaan, ondersteund door twee vaasvormige elementen. Deze rusten op bakstenen pilasters, versierd met natuurstenen diamantkoppen en kapitelen. Hiertussen een segmentboog met een natuurstenen sluitsteen, waarop de tekst "A.D. 1888". De ingang wordt gevormd door een vleugel deur met panelen, voorafgegaan door een lage bakstenen stoep. In het tympaan een sculptuur van beeldhouwer H. van der Geld, voorstellende een engel, die in zijn uitgestrekte handen een lauwerkrans en palmtak vasthoudt. Rechts van de engel een arts met patiënt, links een ziekenverzorger aan bed. Rechts van de poort een tweetal kleine vensters met éénruits raam. In de oostelijke gevel links in de topgevel op zolderniveau een rond venster, hieronder een dichtgemetseld getoogd venster. In het midden gaat de oostgevel schuil achter een moderne éénlaags aanbouw onder plat. Rechts de rouwkapel. Hierin een drietal rondboogvensters, waarvan het middelste later is dichtgemetseld.

Waardering.

Het lijkenhuis met rouwkapel is van algemeen belang. Het object is van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een sociaaleconomische en geestelijke ontwikkeling: het lijkenhuis met rouwkapel vormt als onderdeel van het Groot Ziekengasthuis, waarvan de geschiedenis teruggaat tot de Middeleeuwen, een belangrijke illustratie van de met name op de armere bevolking gerichte medische zorg in 's-Hertogenbosch. Het object bezit architectuurhistorische waarde door de neo-renaïssancestijl en door de bijzondere detaillering, met name van het in de zuidgevel opgenomen neo-renaïssance poortje met sculptuur van H. van der Geld. Deze sculptuur bezit dan ook kunsthistorische waarde vanwege de plaats die zij inneemt binnen het oeuvre van deze belangrijke negentiende-eeuwse beeldhouwer. Het lijkenhuis met rouwkapel bezit ensemblewaarde als essentieel onderdeel van het Groot Ziekengasthuiscomplex, dat cultuurhistorisch en architectuurhistorisch van nationaal belang is. Het lijkenhuis met rouwkapel is tot slot van belang vanwege functionele en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Rouwkapel (H)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument